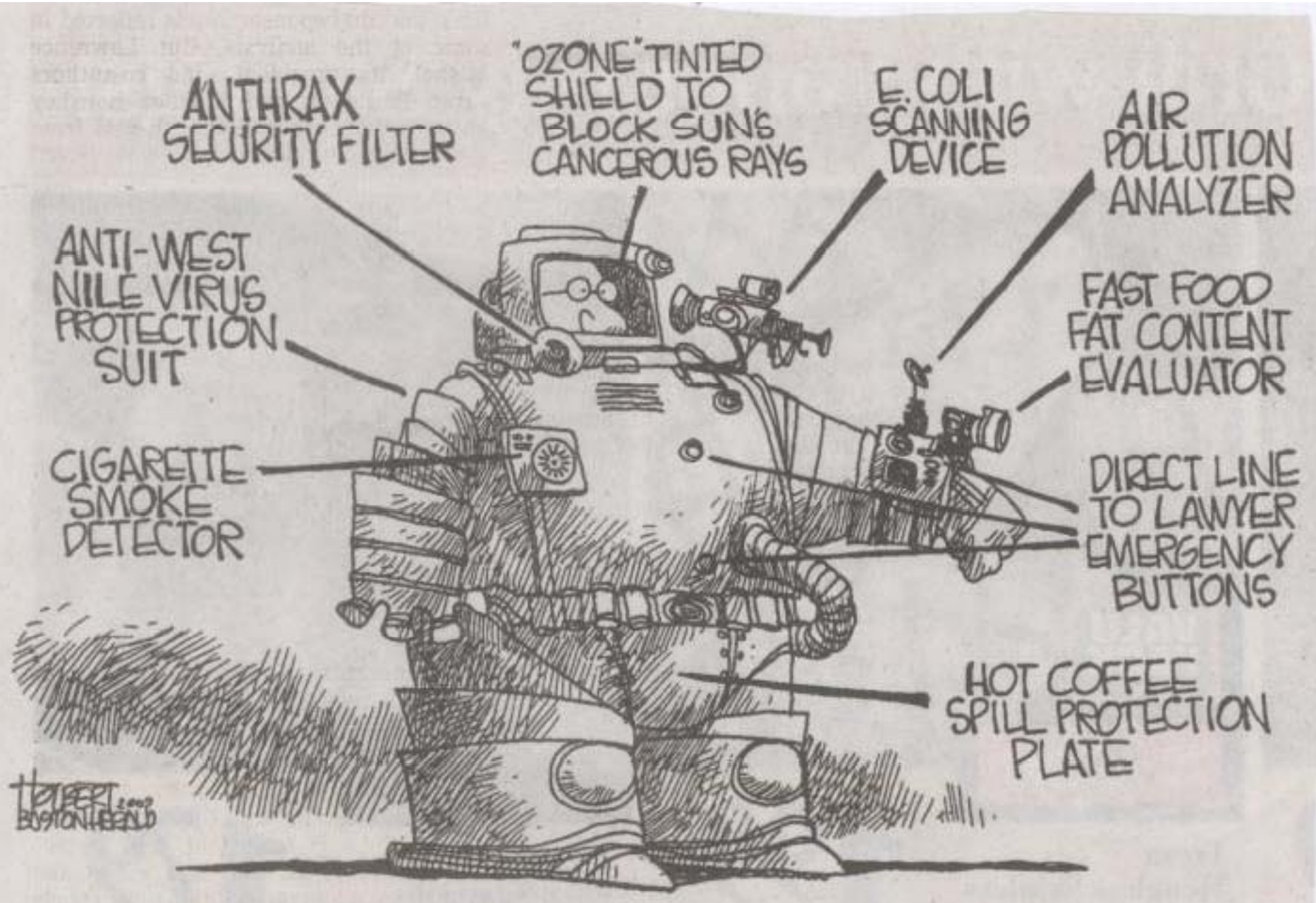

Karantina ve izolasyon

Doç.Dr.Süleyman Ceylan

GATF Halk Sağlığı AD

ANTHRAX SECURITY FILTER

'OZONE' TINTED SHIELD TO BLOCK SUN'S CANCEROUS RAYS

E. COLI SCANNING DEVICE

AIR POLLUTION ANALYZER

ANTI-WEST NILE VIRUS PROTECTION SUIT

FAST FOOD FAT CONTENT EVALUATOR

CIGARETTE SMOKE DETECTOR

DIRECT LINE TO LAWYER EMERGENCY BUTTONS

HOT COFFEE SPILL PROTECTION PLATE

HERBERT BOSTON

THE NEW "AMERICAN COLLECTION" FROM CALVIN DECLINE

Plan

- Kavramlar, tanımlar
- Tarihçe
- Uygulamalar

Tanımlar

- Karantina
- **1 .** Bulaşıcı bir hastalığın yayılmasını önlemek için belli bir bölgenin veya yerin kontrol altında tutulup gözlemlenmesi biçiminde uygulanan sağlık önlemi.
- **2 .** Hastanelerde, yatacak hastaların kayıt ve kabul edildikleri yer.

- 1 : period of 40 days
- 2.a : a term during which a ship arriving in port and suspected of carrying contagious disease is held in isolation from the shore
- b : a regulation placing a ship in quarantine
- c : a place where a ship is detained during quarantine
- 3 a : a restraint upon the activities or communication of persons or the transport of goods designed to prevent the spread of disease or pests
- b : a place in which those under quarantine are kept
- 4 : a state of enforced isolation

Tanımlar

- İzolasyon
- Ayırma
- Yalıtım
- Tecrit

- 1 : to set apart from others; also : QUARANTINE
2 : to select from among others; especially : to separate from another substance so as to obtain pure or in a free state
3 : INSULATE

Etimoloji

- *quarantena*
- Kirk-40

- *Īnsula*
- Ada

Tarihçe

- M.S. 532, Bizans İmparatorluğu, Justinian dönemi
- İstanbul'a şüpheli kontamine bölgelerden gelenlerin şehir merkezinden uzakta özel olarak yapılmış barınaklarda kalmalarının sağlanması

Tarihçe

- 1377 Dubrovnik
- 14.-15.YY Venedik
- Limana gelen gemilerin 40 gün bekletildikten sonra personelin şehre girmelerine izin verilmesi
- Vebanın yayılmasını önleme

Türkiye

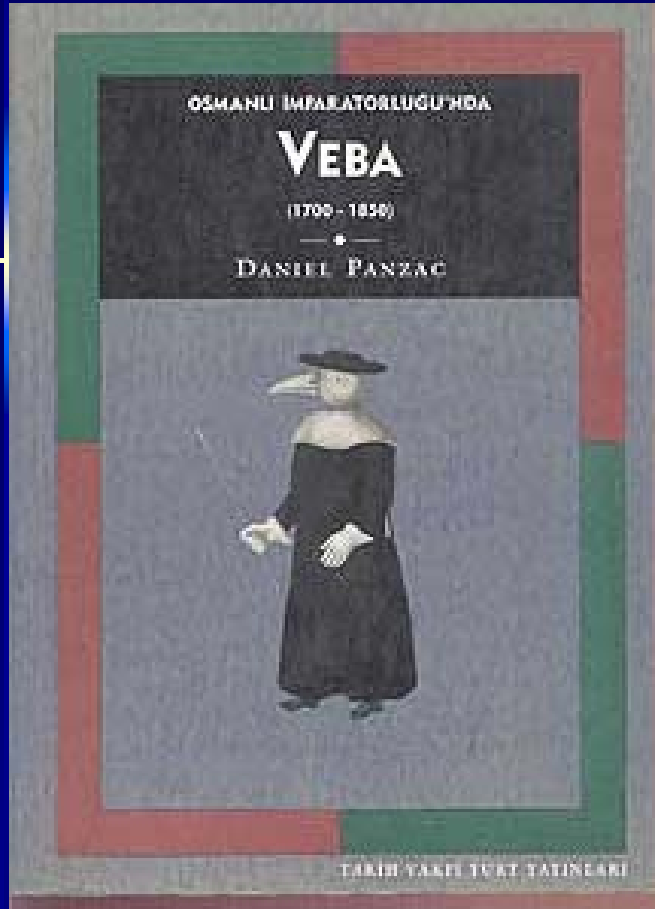
- Edirne ve Karacaahmet (1514) cüzzam hastaneleri
- 19. YY, sahil karantinaları
- 1835 Çanakkale
- 1837 İstanbul Karantina İdaresi
- 1865 Hicaz Karantina Teşkilatı
- Veba ve kolera

- 1838
- **Meclis-i Tahaffuz-i Ula**
 - (Yüksek Karantina Meclisi)
- **Meclis-i Tahaffuz-i Sani**
 - (Yüksek Karantina Bürosu)
- 1924 "**Hudut ve Sevahil Sıhhiyesi Müdüriyeti Umumiyesi**"
 - (Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü)

- Panzac D, *Osmanlı İmparatorluğunda Veba*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1997

- Sarıyıldız G, *Hicaz Karantina Teşkilatı (1865-1914)*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1996

- Demirhan, E.A., Öncel, Ö.: *Development of Quarantine in Turkey in the 19th Century and Its Place in Public Health*. Journal of International Society for the History of Islamic Medicine, 2(4):42-44(2004).

HİCAZ KARANTİNA TEŞKİLÂTI

(1865 - 1914)

GÜLDEN SARIYILDIZ

TÜRK TARİH KURUMU

Bulaşıcı Hastalıklara Yanıt

- Olgu/risk altındaki kişi sayısı
- Maruziyet
 - Biliniyor
 - Bilinmiyor
- Bulaş yolu
- Morbidite ve mortalite
- Bulaş hızı
- Topluluk içi/dışı hareketler
- Mücadele için kaynaklar
- Kitlesele panik riski

Hiçbir kısıtlama yok

Belirli kişilerde özgün sınırlamalar

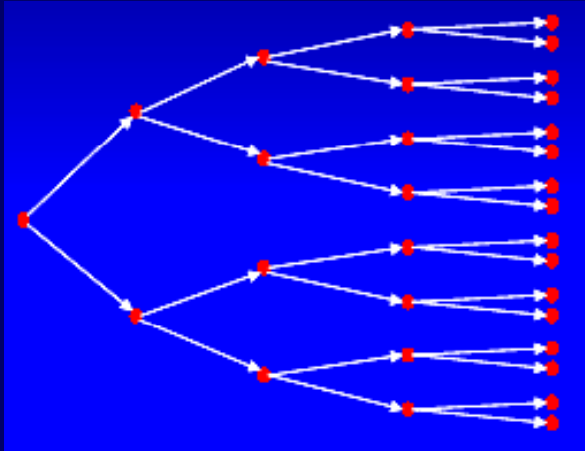
Toplumsal etkileşimi azaltmak için küçük çaplı kitlesele sınırlandırma

Zorunlu faaliyet/hareket sınırlamaları

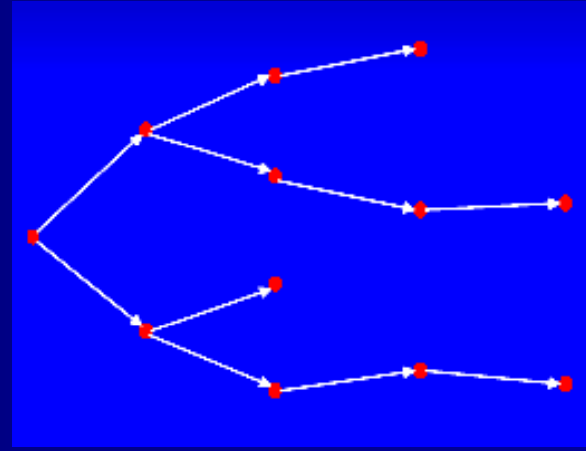
- Sokağa çıkma yasağı
- Kitle ulaşım araçlarının girişinin engellenmesi
- Tüm yolların kapatılması
- Tüm sınırların kapatılması

Sınırlama yok

Geometrik hızla yayılım

Sınırlama var

Baskılanma

Karantina

- Henüz hasta olmayan (hastalığın belirtilerinin gözlenmediği)
- İnfeksiyon etkenine maruz kalmış
- Hasta olma olasılığı olan kişilerin
- Etkenin kuluçka dönemi kadar süreyle
- Belirli bir bölgede ayrı olarak tutulması, hareketlerinin sınırlandırılması

İzolasyon

- Hasta olduğu kanıtlanmış bireylerin
- Sağlam olanlardan ayrılması
- Hasta olanların faaliyetlerinin sınırlandırılması
- Özgün sağlık bakımı verilmesi
- Hastanede, evde ya da özel bir kuruluştta

“Hep ya da hiç” **yoktur**

- Tam: Hareket/faaliyetlerin tam zamanlı sınırlandırılması ya da **gözaltı**
- Değişken: Kısmi / duruma bağlı sınırlandırma
- Özgün: Sadece belirli kişilerin ortamdan uzaklaştırılması, ayrılması (izolasyon)

Her salgında mutlaka
karantina ve/veya izolasyon
uygulamak gerekmez...

Karar verme

- İzolasyon
 - Klinik durum
 - Teknik olanaklar
- Karantina
 - Klinik durum
 - Teknik olanaklar
 - Yasal dayanaklar
 - Siyasi irade

Ne zaman?

- Çok bulaşıcı ve halk sağlığını tehdit eden infeksiyonlar
- Etkene maruz kalmış "sağlam"ların "hasta"lardan tam ve şaşmaz ayrımı
- M¼dahaleler için yeterli kaynak
- Minimum gerekli süre

İzolasyon türleri

- Standart izolasyon (önlemler)
- Temas izolasyonu
- Hava izolasyonu
- Damlacık izolasyonu

Standart izolasyon

Evrensel önlemler

- El yıkama
- Eldiven giyme
- Maske, göz koruyucu, yüz koruyucu
- Önlük giyme
- Hasta bakımı ekipmanının uygun kullanımı

Standart izolasyon

- Ortam/çevre temizliđi/kontrolü
- Tıbbi atıkların uygun şekilde taşınması (keten torbalar)
- İş yeri risklerinden kaçınma ve iş güvenliği kurallarına uyma
- Gerektiğinde hastanın özel odaya alınması

Hava izolasyonu

Standart önlemlere ek olarak;

- Hastanın özel odaya alınması
 - Sürekli izlenen, negatif hava basıncı oda
 - Saatte 6-12 kez hava değişimi
 - HEPA filtresi
- Solunumsal korunma
 - Odaya giren personelin N95 respirator kullanma

Hava izolasyonu

- Çok gerekli olmadıkça hastanın odadan çıkarılmaması
- Hastalığa özgü uygulamalar
 - Tüberküloz
 - Suçiçeği
 - Kızamık

Damlacık izolasyonu

Standart önlemlere ek olarak;

- Hastanın özel odada tutulması
- Odaya giren personelin maske kullanması
- Gerekli olmadıkça hastanın odadan çıkarılmaması

Temas izolasyonu

- Hastanın özel odada tutulması
- Odaya giren personelin eldiven giymesi
- Odaya giren personelin girmeden önce ve çıktıktan sonra el yıkaması
- Odaya giren personelin önlük giymesi
- Gerekli olmadıkça hastanın odadan çıkarılmaması

Temas izolasyonu

- Hasta bakım ekipmanının tek hastalık kullanımı
- Hastalığa özgün önlemler
 - Vankomisin direnci

TABLE 2. Clinical Syndromes or Conditions Warranting Additional Empiric Precautions to Prevent Transmission of Epidemiologically Important Pathogens Pending Confirmation of Diagnosis*

Clinical Syndrome or Condition†	Potential Pathogens‡	Empiric Precautions
Diarrhea		
Acute diarrhea with a likely infectious cause in an incontinent or diapered patient	Enteric pathogens§	Contact
Diarrhea in an adult with a history of recent antibiotic use	<i>Clostridium difficile</i>	Contact
Meningitis	<i>Neisseria meningitidis</i>	Droplet
Rash or exanthems, generalized, etiology unknown		
Petechial/ecchymotic with fever	<i>Neisseria meningitidis</i>	Droplet
Vesicular	Varicella	Airborne and contact
Maculopapular with coryza and fever	Rubeola (measles)	Airborne
Respiratory infections		
Cough/fever/upper lobe pulmonary infiltrate in an HIV-negative patient or a patient at low risk for HIV infection	<i>Mycobacterium tuberculosis</i>	Airborne
Cough/fever/pulmonary infiltrate in any lung location in an HIV-infected patient or a patient at high risk for HIV infection	<i>Mycobacterium tuberculosis</i>	Airborne
Paroxysmal or severe persistent cough during periods of pertussis activity	<i>Bordetella pertussis</i>	Droplet
Respiratory infections, particularly bronchiolitis and croup, in infants and young children	Respiratory syncytial or parainfluenza virus	Contact
Risk of multidrug-resistant microorganisms		
History of infection or colonization with multidrug-resistant organisms	Resistant bacteria	Contact
Skin, wound, or urinary tract infection in a patient with a recent hospital or nursing home stay in a facility where multidrug-resistant organisms are prevalent	Resistant bacteria	Contact
Skin or wound infection		
Abscess or draining wound that cannot be covered	<i>Staphylococcus aureus</i> , group A streptococcus	Contact

TABLE 3. Recommendations for Transmission-Based Precautions for Hospitalized Patients

Category of Precautions	Hand Washing for Patient Contact	Single Room	Masks	Gowns	Gloves
Airborne	Yes	Yes, with negative-pressure ventilation	Yes	No	No
Droplet	Yes	Yes*	Yes, for those close to patient	No	No
Contact	Yes	Yes*	No	Yes	Yes

* Preferred but not required for crib-confined patients. Cohorting of children infected with the same pathogen is acceptable.

The Revised CDC Guidelines for Isolation Precautions in Hospitals: Implications for Pediatrics

Committee on Infectious Diseases and Committee on Hospital Care

Pediatrics 1998;101:13-
DOI: 10.1542/peds.101.3.e13

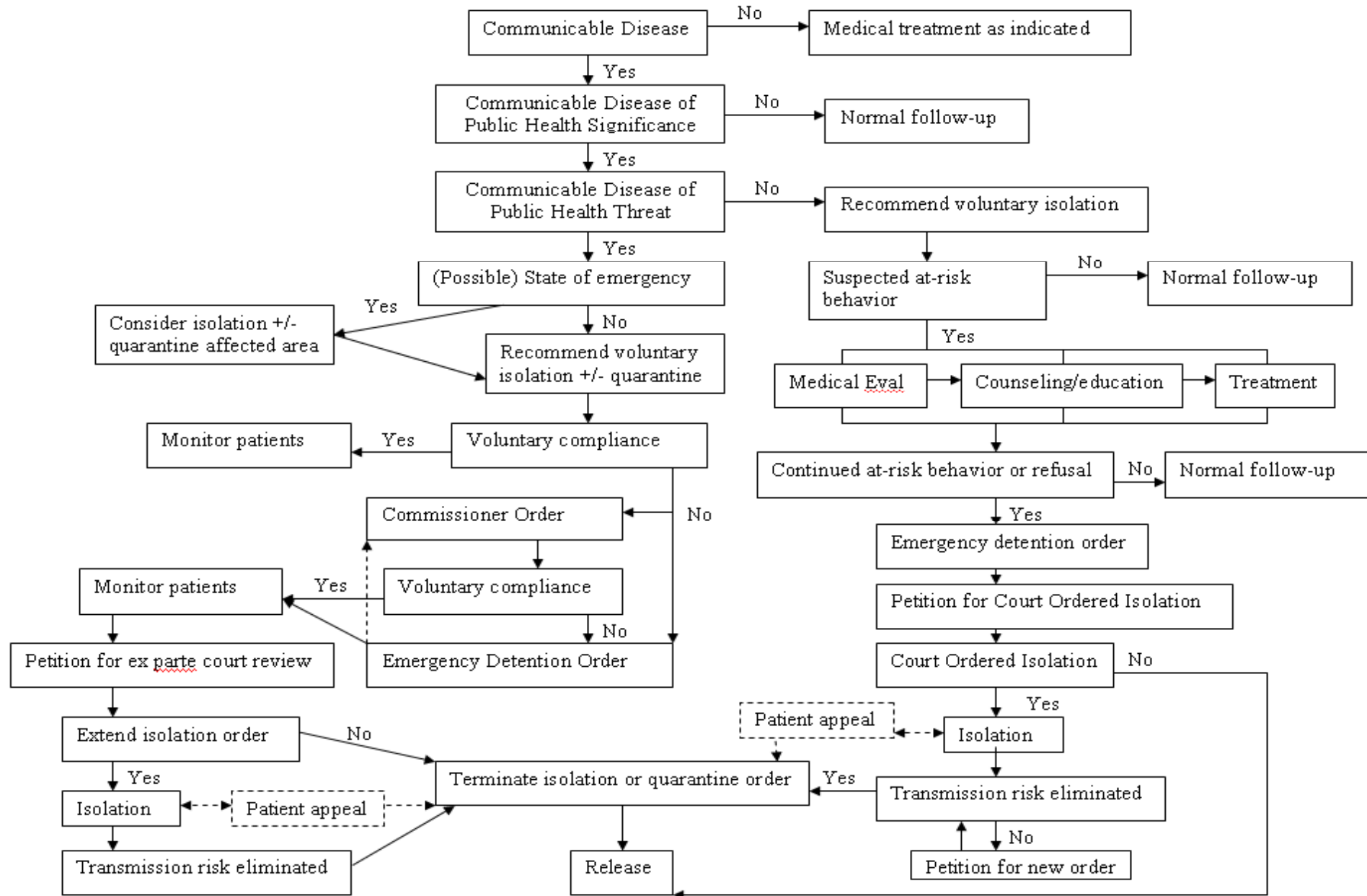
Dokümanlar

- *Guideline for Isolation Precautions in Hospitals*, the Hospital Infection Control Practices Advisory Committee, November 1994
- *Guideline for hand hygiene in health-care settings*. MMWR, October 25, 2002/Vol.11 / No.RR-16
- *Guidelines for preventing the transmission of Tuberculosis in health-care settings with special focus on HIV-related issues*, MMWR, December 07, 1990/39 (RR-17);1-29

Karantina Planı

Virginia Isolation and Quarantine Flow Diagram

Virginia Department of Health, January, 2005

ABD Karantina Hastalıkları

- Kolera
- Difteri
- Tüberküloz
- Veba
- Çiçek
- Sarı humma
- Viral kanamalı ateşler
- SARS

Ülkemizde durum

- T.C.Sağlık Bakanlığı Hudut ve Sahiller Genel Müdürlüğü
- “Bulaşıcı karantina hastalıklarının yayılmasını önlemek temeline dayanan Genel Müdürlüğümüz

HSGM

- Genel Müdürlüğe bağlı;
- 2 adet Sağlık Koruma Yeri Müdürlüğü,
- 2 adet Liman ve Şehir Bakteriyoloji Müessesesi Müdürlüğü,
- 46 adet Sahil Sağlık Denetleme Merkezi Tabipliği,
- 16 adet Hava Limanı Sağlık Denetleme Merkezi Tabipliği ve
- 14 adet Kara Hudut Sağlık Denetleme Merkezi Tabipliği
- **Toplam 80 adet sağlık denetleme merkezi**

HSGM Görevleri

- Ulusal ve uluslararası mevzuat ile belirlenen bulaşıcı ve salgın hastalıklardan korunmak ve bunların yayılmalarını önlemek için
- uluslararası giriş çıkışa açık limanlarda, Boğazlarda, karasularımızda, havaalanlarında, kara hudut kapılarında, gümrüklü sahalarda ve serbest bölgelerde
- alınacak tedbirleri, karantina hizmetlerini,
- hizmetin gerektirdiği prensip ve politikaları tespit etmek,
- araştırma ve projeler yapmak ve bunları uygulamak

HSGM Görevleri

- Bulaşıcı hastalıkların yayılmasını önlemek amacıyla,
- başta deniz araçları olmak üzere, hava ve kara ulaşım ve taşıma araçlarının
- dezenfeksiyon, deratizasyon ve dezensektizasyon işlemlerini yapmak, yaptırmak ve
- bu konudaki belgeleri düzenlemek, teknolojisini belirlemek

HSGM Görevleri

- Yurt dışından bulaşıcı hastalık görülen bölgelerden yolcu beraberinde getirilen gıda maddelerinin ve suların kontrolünü yaparak gerekli tedbirleri almak
- Sınır kapılarındaki hac, göç veya seyahat gibi toplu nüfus hareketlerinde diğer kurum ve kuruluşlar ile koordinasyon sağlayarak gerekli sağlık tedbirlerini almak

HSGM Görevleri

- Bulaşıcı ve salgın hastalıklara karşı hudut kapılarında koruyucu tedbirleri almak ve uygulamak gerektiğinde diğer idare ve kuruluşlarla işbirliği yapmak ve koordinasyonu sağlamak,

Yasalar...

- ZİRAİ MÜCADELE VE ZİRAİ KARANTİNA KANUNU
- Kanun Numarası : 6968
- Kabul Tarihi : 15/5/1957

■ ULUSLARARASI SAĞLIK TÜZÜĞÜ

Resmi Gazete

Tarih: 25.4.1973; Sayı: 14517

Karantina hastalıkları

- Kolera
- Sarı humma
- Veba
- çiçek

Sorunlar

- Karantinanın olumsuz çağrışımları
 - Veba, kolera, kuş gribi
 - Toplama kampı çağrışımı, hastalık – suç benzetimi
 - Damgalama şüphesi
- Günümüzde değişen karantina anlayışı
 - Gözlem

Sorunlar

- Ulusal planlar
- Yerel planlar
- Yasalar